

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

Privilegium XI. Religiosus quidquid acquirit, acquirit Monasterio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

digere. v. quoniam. ff. de Iure Patron. & leges ita interpretanda sunt, ut verba intentioni, non intentioni verbis deservat. c. secundo 41. de Appel. l. scire leges. ff. de LL.

ANNOTATIO.

Ad n. 3. Dices, quando praescribitur forma a Qui, non habet locum illa Regula cessante causa &c. Sicut si matrimonium coram 100. hominibus sine Parocho contraheretur, &c. Professionem non esse formam dispositionis, quia eam non ingreditur, nec eius solennitatem, sed tantum esse conditionem, a qua dependeat dispositionis executio.

PRIVILEGIUM XI.

Religiosus quidquid acquirit, acquirit Monasterio.

- 1. Claudicat similitudo inter Monachum & servum.
- 2. Instin. extollit statum Monachalem.
- 3. An ut Religiosus teneatur ad paupertatem, necesse sit eam expresse vovete.
- 4. Fugitivi acquirunt Monasterio. An etiam ejeshi? remissive.
- 5. Quid de bonis transuentium ab una Religione ad aliam.
- 6. Quid, si legetur Religioso aliquid sub conditione, ut ad ipsam & non ad Monasterium pertineat?
- 7. Praelatus potest Religioso concedere peculium ad honestos usus & ex causa.
- 8. An Monasterium teneatur ex contractu Religiosus?

Non tantum bona, quae Religiosus ante professionem habuit, cedunt Monasterio, ut superius explicavimus, sed etiam quae post professionem sive per propriam industriam, sive per alienam largitionem acquirit: etenim Religiosus propter votum paupertatis proprium aliquid habere non potest.

Non tamen exinde inter Religiosum & servum paritas est, ut quidam imperiti sibi imaginantur. Nam servus nullo respectu quid proprium habet, sed quidquid acquirit, domino acquirit, etiam ignoranti & invito. Monachus quamvis ex sua particulari persona nihil proprium

habeat, ea tamen quae toti Monasterio, si iure identitatis quatenus in corpore Monachij esse habet, sunt propria. In aliis quoque claudicat similitudo, & ut fecerimus praeterea: ecce servus ne quidem cum consensu domini potest munera peti, vel jus obire, cum dominus per suum coadjuvatum possit derogare iuri publico, quod de servis & liberis muneribus prohibuit, l. Barbarius ff. de Reg. Prat. l. 7. ff. de Testibus. Religiosus cum consensu sui Praelati potest esse in iudicio. Clem. 3. de Procurat. Advocat. & ibi Barbof. & DD. de Praesentat. vel de Iudex scilicet. Episcopus vel Vicarius Praelati Barb. de Offic. Ep. alleg. 24. n. 22. Deinde servus servilis abjectus est & vilis, Corporalis autem Monachus vivit tunc iustitiam, nec sic est honesta, sic commendare videtur. In aliis venientem hominem, ut omnia quidem in oculum detegat, purum autem declarat, naturali natura decentem, plurimum secularium operum & humani cogitationis vigorem. Sed ad propositum

Q. I. Utrum Religiosus, qui non est praesens paupertatem, sed tantum obediens secundum regulam, sicut in quibusdam Religionibus usitatum, nihilominus de iure proprietatis? Resp. affirmative, quia non est castitatis, paupertatis, & obedientiae, sunt Religionis substantia, & inquit Pontifex, licet cum ad Monasterium, de Stat. Monach. adnexa regulari Monachali, ut contra ea non Pontif. possit licentiam indulgere. Quae se per votum ad religionem ejusdemque observantiam obligavit, hoc ipso etiam tempore & per necessariam consequentiam obligatur ad ea, quae sunt Religionis & regulae substantia, Innocent. in c. consulti de Regul. n. 7. in Comment. de Regul. n. 18. v. vigintiannum. Azot. in s. Mor. p. 1. lib. 12. c. 4. q. 2. n. 1. munitur alij &c.

Q. II. Utrum etiam Religiosus, si ejeshi acquirant Monasterio? De Religiosis est, quod per suum factum Monasterium iure, quod in eos habet, private non potest. c. Abbates. 18. q. 2. De illis vero qui per alium ab aliquo ordine ejeshi sunt, in primis conventibus DD. quod tales non liberentur voto paupertatis, licet non declinant esse Religiosi; ubi

ENGEL

hil tanquam proprium sibi possunt acquirere, sed solum jus habent ea sibi querendi, quibus praesens & de facto ab sustentationem indigent. *Axon. d. l. c. 10. q. 4. Navar. comment. 2. de Regul. 33. Palasp. 3. tra. 2. 10. disp. 2. p. 10. n. 5.* Tota igitur difficultas est, cui ergo proprietates bonorum per Religiosum ejectum acquiratur. Sunt qui Monasterio, sunt, qui Episcopo vel Ecclesiae cui Religiosus ejectus inscribitur, adscribatur. Videtur Less. *de l. c. l. lib. 2. c. 4. n. 112.* Molina *disp. 140. Pan. in c. 1. de infant. expof.*

¶ **Quaer. 3.** Cui Monasterio acquirat Religiosus qui ab una Religione ad aliam transivit, sicut in *c. licet. 28. de Regul. cultibet Religioso conceditur ex zelo perfectionis ad strictiorem ordinem transire? s. esse distinguendum inter bona iam priori Monasterio acquisita, & inter bona quae acquirantur post translationem Religiosi: priori casu, bona manent iterum ab eodem apud Monasterium, cui semel acquisita sunt. Imò etiam ista bona priori Monasterio acquiruntur, quae cedunt dum Religiosus in secundo Monasterio Novitiam agit, quia eo tempore adhuc revera est Religiosus prioris Monasterii, quod cum regredientem recipere debet, ergo eidem acquirat.*

Quod si Religiosus à mendicantibus bonorum incapacibus transcat ad non medicantes v. g. Carthusianos, bona in quibus eo tempore, quo transiens erat in religione mendicantium, conflaguineci successerunt, etiam in posterum apud eos manebunt, & similiter quae tempore Novitiam in secunda religione obveniunt ad consanguineos devolventur.

Posteriori vero casu, quando scilicet bona acquiruntur post Professionem in secunda Religione factam, subdistinguedana est, an secunda Religio sit bonorum capax, vel non, si sit capax, ista bona ad eam pertinebunt, ex praedicta regula, quod quilibet Religiosus acquirat suo Monasterio. Si sit incapax, ut si quis à Benedictinis hereditas aliqua, haec non priori Monasterio à quo per Professionem in secundo planè liberatus est, sed consanguineis acquiratur, ita ex Decretis *Cas. & Decis. Rota Rom. tradit Barb. l. 2. v. lib. 1. c. 42. n. 91.* Tamb. *de l. iro Abb. 20. 3. disp. 7. q. 6.*

¶ **Quaer. 4.** Quid censendum, si Religioso aliquid legatur in testamento, vel donetur sub hac conditione, ut ad eum, & suum ad Monasteri-

um pertineat? *s. cum actus praesertim ultimae voluntatum ita interpretandi sint, ut valeant potius, quam ut pereant; L. in contrahenda. ff. de R. l. l. qui quadraginta. ff. ad l. Falt. & verba Testatoris debeant intelligi secundum conditionem personae. L. plenum. §. Equitij. ff. de Usu & hab. idem praedicta conditio in hunc modum exponenda erit, ut commoditas sola & usus pertineat ad talem Religiosum; quod si Abbas concessit nolle, cotruerit Legatum tanquam defectu conditione, *Barth. in auth. exipitur. C. de bon. qua. liber. Pan. in c. Monach. de statu Mon. n. 8. Molin. disp. 140. n. 10.* Si tamen Praelatus consentiat, Monachus vero usum & commo- ditatem sibi competentem Monasterio resignet, valida erit resignatio juxta regulam, quod quilibet favori suo renunciat potest, *L. pen. C. de Pass. Sanch. l. 7. mor. c. 17. n. 0.**

¶ **Quaer. 5.** An ergo Praelatus possit dare licentiam ut Religiosus certum aliquod peculium habeat? *s. Sententiam esse ferme usi receptam, posse Praelatum alicui Religioso aliquod peculium ex rationabili causa (ut quia in studiis vel alia administratione aut expeditione extra Monasterium versatur) in genere ad usus honestos concedere, dummodo ita concedat, ut non simul potestatem revocandi à se abdicet, & Religiosus paratus sit ad quamcunque revocationem Praelati id resignare. Unde statutum Concil. *Trid. sess. 25. de Regul. c. 2.* quod non liceat Superioribus bona stabilia seu immobilia alicui Religioso concedere etiam ad usum fructum, usum, administrationem vel Commendam, à plerisque tantum de concessione perpetua & irrevocabili intelligitur, *Vid. cc. apud Barb. ad d. c. 2. Trid. n. 2.**

¶ **Quaer. 6.** An, quia Religiosus omnia adquisit Monasterio, teneatur Monasterium ex contractu ipsius, vel ad debita solvenda? *s. non teneri, nisi quatenus tacite vel expresse est Religioso commissis aliqua administratio. Quod si ex facultate superioris versetur aliquis in studiis in loco distant, vel in aliquo alio negotio, obligaretur Monasterium ad ea, quae ibi prout attentà qualitate personae vel negotii recta ratio postular, contraheret; quoniam eo ipso quod ad id mittitur, censetur illi concessa facultas celebrandi ejusmodi contractus. Aliis vero contractibus, quos Religiosus ultra administrationem ac facultatem tacite vel expresse ipsi concessam.*

